

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.5.2026.
COM(2026) 244 final

2026/0121 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

**o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima
na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive
2003/96/EZ**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Oporezivanje energenata i električne energije u Uniji uređeno je Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije¹ („Direktiva o oporezivanju energije” ili „Direktiva”).

U skladu s člankom 19. stavkom 1. te direktive, dodatno odredbama utvrđenima posebno u njezinim člancima 5., 15. i 17., djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja razine oporezivanja radi provođenja pojedinih politika.

Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2020/1436 od 7. listopada 2020.² (kojoj su prethodile Provedbena odluka Vijeća 2014/722/EU od 14. listopada 2014.³ i Provedbena odluka Vijeća 2011/445/EU od 12. srpnja 2011.⁴) Njemačkoj je izdano ovlaštenje za primjenu snižene stope poreza na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci, osim privatnim plovilima za rekreaciju⁵ („električna energija s kopna”).

Cilj je ovog Prijedloga produljiti to ovlaštenje u skladu sa zahtjevom Njemačke s obzirom na to da postojeće odstupanje istječe 31. prosinca 2025.

U dopisu od 26. kolovoza 2025. njemačka nadležna tijela obavijestila su Komisiju da namjeravaju produljiti postojeću mjeru do 31. prosinca 2029. Dodatne informacije dostavila su u dopisu od 23. siječnja 2026.

Njemačka traži obnavljanje ovlaštenja za primjenu snižene stope poreza u iznosu od 0,50 EUR/MWh na opskrbu električnom energijom s kopna za plovila⁶ koja djeluju isključivo u komercijalne svrhe u morskim i unutarnjim vodama Unije (uključujući ribolov)⁷. Taj je iznos jednak najnižoj stopi oporezivanja električne energije za poslovne potrebe, kako je utvrđeno u Direktivi.

¹ SL L 283, 31.10.2003., str. 51., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

² Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1436 od 7. listopada 2020. o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ (SL L 331, 12.10.2020., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) u vezi s Ispravkom Provedbene odluke Vijeća (EU) 2020/1436 od 12. listopada 2020. o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ (SL L 342, 16.10.2020., str. 31., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj).

³ SL L 300, 18.10.2014., str. 55.

⁴ SL L 191, 22.7.2011., str. 22.

⁵ Pojam „privatno plovilo za rekreaciju” definiran je u članku 14. stavku 1. točki (c) drugom podstavku Direktive 2003/96/EZ.

⁶ Utvrđena u zahtjevu kao svi brodovi, brodice i plutajuće konstrukcije na motorni pogon obuhvaćeni poglavljem 89. kombinirane nomenklature.

⁷ Kako je navedeno u nacionalnom pravu, mjera se ne primjenjuje na električnu energiju s kopna kojom se plovila opskrbljuju dok borave u brodogradilištu.

Zatraženo je razdoblje valjanosti od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029. To je nastavak postojećeg odstupanja i unutar je najduljeg razdoblja dopuštenog člankom 19. Direktive o oporezivanju energije.

U skladu s tim smanjenjem namjerava se nastaviti davati gospodarski poticaj razvoju i upotrebi električne energije s kopna kako bi se smanjilo onečišćenje zraka u lučkim gradovima, lokalno poboljšala kvaliteta zraka i smanjila buka radi zdravstvene dobrobiti stanovnika.

Mjera koju će Njemačka primjenjivati usmjerena je i na smanjenje učinka vodenog prijevoza na okoliš.

Mjerom koju je zatražila Njemačka želi nastaviti davati poticaj za upotrebu električne energije s kopna koja se smatra manje onečišćujućom alternativom proizvodnji električne energije na plovilima na vezu u luci. Kako je navedeno u zahtjevu, standardna stopa poreza na električnu energiju u Njemačkoj iznosi 20,50 EUR/MWh. Ta je stopa trenutačno smanjena za 20,00 EUR/MWh. To znači da se korisnicima naplaćuje 0,50 EUR/MWh, što je najniža porezna stopa EU-a za električnu energiju koja se primjenjuje na temelju Direktive o oporezivanju energije (kako je navedeno u članku 10. stavku 1. i tablici C Priloga I. za poslovne potrebe). Njemačka dopušta da se porezna pogodnost pruža kao snižena stopa poreza koja se naplaćuje pri isporuci (za što je potrebno dopuštenje) ili kao povrat poreza.

S druge strane, u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (c) Direktive o oporezivanju energije države članice moraju osloboditi od poreza energente koji se koriste za proizvodnju električne energije na brodovima na vezu u lukama. Mogu izuzeti i električnu energiju proizvedenu na brodovima za plovidbu na unutrašnjim vodenim putovima u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (f) Direktive. Njemačka je potvrdila da je prenijela potonje neobvezno izuzeće.

Njemačka tijela navela su da se sniženje poreza primjenjuje na sve brodove osim na privatna plovila za rekreaciju, što znači da se umanjnjem poreza mogu okoristiti svi brodovi uključeni u komercijalnu plovidbu, neovisno o veličini ili zastavi. Međutim, plovila nemaju obvezu koristiti električnu energiju s obale.

Kako je navedeno u zahtjevu, porezno rasterećenje 2024. zatražilo je ukupno 28 društava. Osim toga, njemačka mornarica opskrbljuje se električnom energijom s kopna na osam lokacija. Na pristaništima u morskim lukama i lukama unutarnjih plovnih putova u Njemačkoj postoji više od 400 nepokretnih ili pokretnih objekata za opskrbu električnom energijom s kopna. U 50 morskih luka i luka unutarnjih plovnih putova planiraju se ili grade (dodatni) objekti na kopnu.

Kako bi procijenila porezne rashode povezane s mjerom, njemačka tijela izračunala su gubitak poreznih prihoda na temelju količine električne energije potrošene u okviru te pogodnosti i iznos olakšice. Porezno rasterećenje trenutačno iznosi 20,00 EUR po MWh (standardna stopa poreza, kako je prethodno navedeno, iznosi 20,50 EUR/MWh).

Otpriblike 74 100 MWh električne energije isporučeno je 2024. po povlaštenoj stopi ili je na nju primijenjeno porezno rasterećenje. To je dovelo do gubitka poreznih prihoda za tu godinu u iznosu od približno 1,48 milijuna EUR.

Njemačka je zatražila da se ovlaštenje izda do 31. prosinca 2029., počevši od 1. siječnja 2026., bez prekida trenutačnog odstupanja i bez prekoračenja najduljeg razdoblja navedenog u članku 19. stavku 2. Direktive.

Snižanjem poreza Njemačka želi poticati operatere plovila da se koriste električnom energijom s kopna kako bi se smanjile emisije koje se prenose zrakom i buka zbog izgaranja goriva na plovilima na vezu, kao i emisije CO₂. Primjenom snižene stope poreza jača se konkurentnost električne energije s kopna u usporedbi s električnom energijom proizvedenom upotrebom pogonskih goriva na plovilima, koja je oslobođena od trošarina na energiju.

Njemačka tijela smatraju da program ispunjava uvjete iz članka 44. Uredbe Komisije 651/2014/EU o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora⁸. Zbog toga nisu službeno prijavila program Komisiji, već su 1. srpnja 2024. u Komisijinu elektroničkom sustavu za prijavu dostavila sažete informacije o programu u okviru obveze izvješćivanja propisane člankom 11. Uredbe Komisije 651/2014/EU⁹.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Oporezivanje električne energije uređeno je Direktivom 2003/96/EZ, posebno njezinim člankom 10. Člankom 14. stavkom 1. točkom (c) propisuje se obvezno oslobođenje od poreza za električnu energiju proizvedenu na plovilu. Člancima 5., 15. i 17. omogućuje se državama članicama da primjenjuju diferencirane poreze, uključujući oslobođenja i sniženja, na određene načine upotrebe električne energije. Međutim, te odredbe same po sebi ne omogućuju niže oporezivanje električne energije s kopna.

Odredbe Direktive o oporezivanju energije

Tekst članka 19. stavka 1. prvog podstavka Direktive glasi:

„Dodatno odredbama u prethodnim člancima, posebno člancima 5., 15. i 17., djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja radi provođenja pojedinih politika”.

Njemačka tijela predmetnim sniženjem poreza nastoje i dalje promicati opskrbu brodova na vezu u lukama električnom energijom na način koji manje šteti okolišu kako bi se lokalno poboljšala kvaliteta zraka i smanjila razina buke.

Komisija je već preporučila upotrebu električne energije s kopna kao alternative proizvodnji električne energije na plovilima na vezu i time prepoznala njezine prednosti u pogledu zaštite okoliša¹⁰.

Standardna stopa za električnu energiju trenutačno iznosi 20,50 EUR/MWh, a porezna pogodnost iznosi 20,00 EUR/MWh. To znači da se korisnicima naplaćuje minimalna stopa

⁸ SL L 187, 26.6.2014., str. 1.

⁹ *Stromsteuerermäßigung auf direkt am Liegeplatz im Hafen an Schiffe gelieferten elektrischen Strom (landseitige Elektrizität) [BMF, Zoll]*, sažete informacije dostavljene Komisiji 1. srpnja 2024. putem Komisijina elektroničkog sustava za prijavu, <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.114829>.

¹⁰ Preporuka Komisije 2006/339/EZ od 8. svibnja 2006. o poticanju uporabe električne energije s kopna za brodove na vezu u lukama Zajednice (SL L 125, 12.5.2006.).

poreza EU-a za električnu energiju u iznosu od 0,50 EUR/MWh u skladu s Direktivom o oporezivanju energije. To stoga može i dalje doprinositi navedenom cilju politike.

Mogućnost dopuštanja povoljnijeg poreznog tretmana na električnu energiju s kopna može se predvidjeti u skladu s člankom 19. te direktive jer je cilj tog članka državama članicama omogućiti uvođenje dodatnih oslobođenja ili sniženja radi provedbe pojedinih politika.

Njemačka je zatražila da se mjera primjenjuje tijekom najduljeg razdoblja dopuštenog člankom 19. stavkom 2., tj. četiri godine. Mjera u načelu mora ostati na snazi dovoljno dugo kako bi imala pozitivan učinak na odluke o ulaganju lučkih operatera u objekte za električnu energiju s kopna i brodara u brodsku opremu.

Međutim, odstupanje ne bi smjelo ugroziti budući razvoj postojećeg pravnog okvira, pa je potrebno uzeti u obzir trenutačnu reviziju Direktive o oporezivanju energije te mogućnost da Vijeće donese pravni akt na temelju prijedloga Komisije o preinaci Direktive o oporezivanju energije¹¹.

Komisija je u okviru predložene preinake Direktive o oporezivanju energenata i električne energije, među ostalim, uvela odredbu da sve države članice primjenjuju potpuna ili djelomična oslobođenja ili snižene stope poreza za električnu energiju koja se izravno isporučuje plovilima na vezu u lukama kako bi se potaknuli razvoj i primjena takve opskrbe električnom energijom.

S obzirom na to čini se primjerenim izdati ovlaštenje za predmetno razdoblje.

Pravila o državnim potporama

Snižena stopa poreza od 0,50 EUR/MWh koju predviđaju njemačka tijela jednaka je najnižoj razini oporezivanja električne energije za poslovne potrebe u EU-u u skladu s člankom 10. Direktive 2003/96/EZ.

Člankom 44. Uredbe Komisije 651/2014/EU utvrđuju se uvjeti pod kojima se potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša koje ispunjavaju uvjete iz Direktive 2003/96/EZ mogu izuzeti od obveze prijave državne potpore.

Njemačka tijela navode da postojeći program i programi koji su mu prethodili ispunjavaju uvjete iz članka 44. Uredbe Komisije 651/2014/EU. Program stoga nije prijavljen Komisiji. Međutim, Njemačka je 1. srpnja 2024. dostavila sažete informacije putem Komisijina elektroničkog sustava za prijave u skladu s člankom 11. Uredbe Komisije 651/2014/EU.

Prijedlogom provedbene odluke Vijeća ne dovodi se u pitanje obveza države članice da osigura usklađenost s pravilima o državnim potporama. Prijedlogom provedbene odluke Vijeća ne dovodi se u pitanje ni obveza države članice u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a da prijavi potporu Komisiji prije nego što stupi na snagu ako nova potpora nije obuhvaćena Uredbom Komisije 651/2014/EU.

¹¹ COM/2021/563 final: Prijedlog Direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Politika zaštite okoliša i klimatska politika

Zatražena mjera najvećim se dijelom odnosi na EU-ovu politiku zaštite okoliša i politiku o klimatskim promjenama. Pomoći će u smanjenju potrošnje pogonskih goriva na plovilima u lukama i doprinijeti cilju da se lokalno poboljša kvaliteta zraka i smanji buka. Direktivom 2008/50/EZ o kvaliteti zraka¹² zahtijeva se da države članice zadrže razine nekoliko onečišćujućih tvari u zraku ispod graničnih vrijednosti, ciljnih vrijednosti i vrijednosti drugih standarda kvalitete zraka utvrđenih u toj direktivi. To znači da se od država članica zahtijeva da prema potrebi pronađu rješenja za probleme kao što su emisije brodova na vezu u lukama. Moguće je pretpostaviti da će se u lukama u kojima postoje ti problemi dodatno poticati upotreba električne energije s kopna kao jedan od aspekata cjelokupne strategije za kvalitetu zraka. Upotreba električne energije s kopna potiče se i Direktivom (EU) 2016/802¹³, kojom se uređuje sadržaj sumpora u brodskim gorivima.

Produljenjem zatražene mjere Njemačka namjerava nastaviti poticati upotrebu električne energije s kopna kao ekološki prihvatljivije alternative proizvodnji električne energije na brodovima na vezu u luci.

Njemačka tijela ističu da upotreba električne energije s kopna umjesto generatora na brodu može dovesti do nižih emisija onečišćujućih tvari u zraku, kao što su dušik i sumporov dioksid, sitne lebdeće čestice i teški metali, a u nekim slučajevima i do znatnog smanjenja onečišćenja bukom. S obzirom na to da će se strože granične vrijednosti kvalitete zraka primjenjivati od 2030. nadalje¹⁴, može se očekivati da će električna energija s kopna imati veću važnost kao mjera za smanjenje emisija.

Upotrebom priključaka za električnu energiju s kopna smanjit će se onečišćujuće tvari u zraku, lebdeće čestice i čađa, a to će vjerojatno dovesti i do smanjenja emisija CO₂. Naime, mješavina električne energije iz kopnene mreže u Njemačkoj ima manje emisije ugljika od električne energije proizvedene na plovilima upotrebom pogonskih goriva zbog veće učinkovitosti energetskog sustava i razlike u upotrijebljenim ulaznim gorivima.

Posebni podaci koje je dostavila hamburška luka za 2024. upućuju na to da bi se kupnjom električne energije s kopna isključivo iz alternativnih izvora energije mogle postići sljedeće uštede emisija:

- 4327 g CO₂ t/a,
- 78,9 g SO_x t/a,
- 2,6 g NO_x t/a, i
- 1,2 PM t/a.

¹² Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

¹³ Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (SL L 132, 21.5.2016., str. 58.).

¹⁴ Direktiva (EU) 2024/2881 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2024. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (preinaka) (SL L 2024/2881, 20.11.2024.).

Energetska politika

Mjera je u skladu s Uredbom (EU) 2023/1804 od 13. rujna 2023.¹⁵ o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU¹⁶. Tom se uredbom uređuje pitanje postavljanja objekata za opskrbu električnom energijom s kopna u lukama u kojima postoji potražnja za takvim objektima i ako troškovi nisu nerazmjerni u odnosu na koristi, uključujući koristi za okoliš. Slična mjera ocijenjena je i kao mjera koja doprinosi ostvarivanju ciljeva politika i zakonodavstva Unije usmjerenih na smanjenje ekološkog otiska pomorskog prometa i razvoj određenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a¹⁷.

Važan je razlog za nepovoljan konkurentni položaj električne energije s kopna činjenica da je električna energija koja se proizvodi na plovilima u pomorskim lukama trenutačno u potpunosti oslobođena od plaćanja poreza. Osim što je od plaćanja poreza oslobođeno pogonsko gorivo koje se upotrebljava u proizvodnji električne energije, što odgovara uobičajenom stanju u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2003/96/EZ, od plaćanja poreza oslobođena je i sama električna energija proizvedena na plovilu¹⁸. Iako se čini da je to oslobođenje teško uskladiti s ciljevima Unije u pogledu zaštite okoliša, riječ je i o pitanju praktičnosti. Naime, za oporezivanje električne energije proizvedene na plovilu vlasnik plovila, čiji je poslovni nastan često u trećoj zemlji, ili brodar morali bi dati izjavu o količini potrošene električne energije. U izjavi bi ujedno trebalo utvrditi udio električne energije potrošene u teritorijalnim vodama države članice u kojoj postoji obveza plaćanja poreza. Time bi se stvorilo veliko administrativno opterećenje za vlasnike plovila, koji bi morali izdavati te izjave za svaku državu članicu na čije se teritorijalne vode to odnosi. Slična razmatranja vrijede za unutarnju plovidbu i neobvezni porezni tretman u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (f) Direktive, koji primjenjuje Njemačka. S obzirom na oslobođenje fosilnog načina proizvodnje električne energije na brodovima opravdano je ne kažnjavati alternativu električnoj energiji s kopna koja manje onečišćuje okoliš tako što će se Njemačkoj dopustiti da nastavi primjenjivati sniženu stopu poreza.

Prometna politika

Mjera je u skladu s Preporukom Komisije 2006/339/EZ o poticanju uporabe električne energije s kopna za brodove na vezu u lukama Unije¹⁹ i s Komunikacijom Komisije o strateškim ciljevima i preporukama za politiku pomorskog prometa EU-a²⁰.

Nadalje, u skladu s Uredbom (EU) 2023/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o upotrebi obnovljivih i niskougličnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ²¹ plovila razvrstana kao brodovi za kružna putovanja, trajekti i

¹⁵ SL L 234, 22.9.2023., str. 1.

¹⁶ SL L 307, 28.10.2014., str. 1.

¹⁷ Odluka Komisije C(2024) 3934 final od 17. lipnja 2024. o državnoj potpori u predmetu SA.105117 (SL C/2024/5376, 3.9.2024.).

¹⁸ Članak 14. stavak 1. točka (c) Direktive 2003/96/EZ.

¹⁹ Preporuka Komisije 2006/339/EZ od 8. svibnja 2006. o poticanju uporabe električne energije s kopna za brodove na vezu u lukama Zajednice (SL L 125, 12.5.2006.).

²⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strateški ciljevi i preporuke za politiku pomorskog prometa EU-a do 2018., COM(2009) 8 final od 21. siječnja 2009.

²¹ SL L 234, 22.9.2023., str. 48.

kontejnerski brodovi bruto tonaže veće od 5000 od 2030. moraju koristiti sustave za opskrbu električnom energijom s kopna, osim u slučajevima u kojima im je dostupna tehnologija s nultom stopom emisija.

Unutarnje tržište i pošteno tržišno natjecanje

Kad je riječ o unutarnjem tržištu i poštenom tržišnom natjecanju, mjerom se samo smanjuje postojeća razlika u poreznom tretmanu dvaju konkurentnih izvora električne energije za plovila na vezu, tj. proizvodnje na plovilu i električne energije s kopna, nastala zbog oslobođenja od plaćanja poreza na pogonska goriva.

Njemačka nadležna tijela primjećuju da porezna pogodnost za električnu energiju s kopna ne daje prednost brodarima koji je koriste, što bi moglo poremetiti unutarnje tržište. Zamjena električne energije s kopna električnom energijom proizvedenom na samim plovilima nema učinak uštede. U Njemačkoj su troškovi električne energije s kopna trenutačno viši od troškova električne energije iz vlastite proizvodnje, čak i ako se uzme u obzir porezna pogodnost.

Nadalje, pristup električnoj energiji s kopna bit će dostupan predmetnim plovilima bez obzira na zastavu pod kojom plove. To neće dovesti do povoljnijeg poreznog tretmana nacionalnih gospodarskih subjekata u odnosu na konkurente iz drugih država članica EU-a.

S obzirom na tržišno natjecanje među lukama očekuje se da će utjecaj na trgovinu među državama članicama, koji bi mogao nastati promijene li plovila svoje rute radi mogućnosti da po sniženoj stopi poreza troše električnu energiju s kopna, biti zanemariv. Kako je prethodno navedeno, nije vjerojatno da će upotreba električne energije s kopna, barem kratkoročno, postati ekonomičnija od proizvodnje na plovilima unatoč sniženju poreza. Stoga nije vjerojatno ni da će se tim sniženjem poreza na električnu energiju s kopna znatno narušiti tržišno natjecanje među lukama poticanjem plovila da promijene plan putovanja zbog dostupnosti te mogućnosti.

Njemačka tijela tvrde da drugi čimbenici (kao što su vrsta broda i tereta, dostupne veze u unutrašnjosti i drugi gospodarski čimbenici) imaju ulogu u odabiru luka. Sama dostupnost električne energije s kopna ne čini se odlučujućim čimbenikom.

Njemačka tijela dodatno naglašavaju da je i upotreba električne energije s kopna ograničena jer ne postoje međunarodno dogovoreni tehnički standardi za priključivanje plovila na elektroenergetsku mrežu, a u nekim slučajevima ni kapacitet za opskrbu električnom energijom s kopna.

Osim ako dođe do znatnih promjena u postojećem okviru i stanju, zbog vremenskog okvira za produljenje ovlaštenja za primjenu snižene stope poreza nije vjerojatno da će se analiza provedena u prethodnim stavcima promijeniti prije isteka mjere.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 19. Direktive Vijeća 2003/96/EZ

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Područje neizravnog oporezivanja obuhvaćeno člankom 113. UFEU-a samo po sebi ne pripada isključivoj nadležnosti Europske unije u smislu članka 3. UFEU-a.

Međutim, u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ Vijeću je u okviru sekundarnog prava dana isključiva nadležnost za ovlašćivanje države članice da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja u smislu te odredbe. Stoga države članice ne mogu preuzeti ulogu Vijeća. U skladu s tim, načelo supsidijarnosti ne može se primijeniti na ovu provedbenu odluku. U svakom slučaju, s obzirom na to da ovaj akt nije nacrt zakonodavnog akta, nije ga potrebno proslijediti nacionalnim parlamentima u skladu s Protokolom br. 2 uz Ugovore radi preispitivanja usklađenosti s načelom supsidijarnosti.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti. Sniženje poreza ne prelazi razinu koja je nužna za postizanje predmetnog cilja.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi je instrument provedbena odluka Vijeća. Člankom 19. Direktive 2003/96/EZ predviđena je samo ta vrsta mjere.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije potrebna evaluacija postojećeg zakonodavstva zbog ove mjere.

- **Savjetovanja s dionicima**

Ovaj Prijedlog temelji se na zahtjevu koji je podnijela Njemačka i odnosi se samo na tu državu članicu. Stoga nije provedeno savjetovanje s dionicima.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije bilo potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima.

- **Procjena učinka**

Ovaj se Prijedlog odnosi na ovlašćivanje pojedine države članice na njezin zahtjev, stoga procjena učinka nije potrebna.

Međutim, kako je prethodno navedeno, prema informacijama koje je dostavila Njemačka mjera bi imala ograničeni učinak na porezne prihode, a stopa oporezivanja na električnu energiju s kopna i dalje bi bila iznad najniže razine oporezivanja utvrđene Direktivom 2003/96/EZ. Njemačka očekuje da će mjera imati pozitivan učinak na ostvarivanje njezinih ciljeva zaštite okoliša, osobito lokalno poboljšanje kvalitete zraka i smanjenje buke u lučkim gradovima.

Točnije, upotreba električne energije s kopna umjesto generatora na brodu može dovesti do smanjenja emisija mnogih onečišćujućih tvari u zraku, kao što su dušik i sumporov dioksid, sitne lebdeće čestice i teški metali, a u nekim slučajevima i do znatnog smanjenja onečišćenja bukom (što potvrđuju povratne informacije koje upućuju na pad broja pritužbi s lokacija u gradovima). S obzirom na to da će se strože granične vrijednosti kvalitete zraka primjenjivati od 2030. nadalje, može se očekivati da će električna energija s kopna imati veću važnost kao mjera za smanjenje emisija.

Njemačka tijela u procjeni poreznih rashoda povezanih s mjerom očekuju gubitak od 1,3 milijuna EUR godišnje u narednim godinama.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Mjerom se ne predviđa pojednostavnjivanje. Ona se temelji na zahtjevu koji je podnijela Njemačka i odnosi se samo na tu državu članicu.

- **Temeljna prava**

Mjera ne utječe na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Mjera ne dovodi do financijskog ili administrativnog opterećenja Unije. Prijedlog stoga ne utječe na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije potreban plan provedbe. Ovaj se Prijedlog odnosi na odobrenje sniženja poreza koje se izdaje pojedinačnoj državi članici na njezin zahtjev. Daje se na ograničeno razdoblje do 31. prosinca 2029. Stopa poreza koja će se primjenjivati jednaka je najnižoj razini oporezivanja utvrđenoj Direktivom o oporezivanju energije. Mjera se može evaluirati u slučaju zahtjeva za produljenje nakon isteka razdoblja valjanosti.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Za ovaj Prijedlog nije potrebna objava dokumenata s objašnjenjima o prenošenju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. propisuje se da će se Njemačkoj dopustiti primjena snižene stope poreza na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u njemačkim lukama, osim za privatna plovila za rekreaciju („električna energija s kopna”). Stopa poreza ne smije biti niža od 0,50 EUR/MWh, odnosno najniže razine oporezivanja električne energije za poslovne potrebe utvrđene Direktivom. Isporuka električne energije po sniženoj stopi privatnim plovilima za rekreaciju kako su definirana člankom 14. stavkom 1. točkom (c) drugim podstavkom Direktive 2003/96/EZ neće biti moguća.

Člankom 2. prvim stavkom utvrđuje se da se na zahtjev Njemačke zatraženo ovlaštenje izdaje s učinkom od 1. siječnja 2026., kao nastavak ovlaštenja na temelju postojeće Provedbene odluke Vijeća 2020/1436/EU, do 31. prosinca 2029., a pritom se ne premašuje najdulje razdoblje dopušteno u skladu s Direktivom. U drugom stavku navodi se da, ako Vijeće na temelju članka 113. ili neke druge relevantne odredbe Ugovora donese opće odredbe o

poreznim pogodnostima za električnu energiju s kopna koje se počinju primjenjivati u razdoblju utvrđenom u prvom stavku, Odluka se prestaje primjenjivati kad te opće odredbe postanu primjenjive.

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA**o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije²², a posebno njezin članak 19. stavak 1. prvi podstavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2020/1436²³ Njemačkoj je izdano ovlaštenje za primjenu snižene stope poreza na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci, osim plovilima za rekreaciju („električna energija s kopna”) u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ do 31. prosinca 2025.
- (2) U dopisu od 26. kolovoza 2025. Njemačka je zatražila ovlaštenje za nastavak primjene snižene stope poreza na električnu energiju s kopna u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ. Njemačka tijela dostavila su 23. siječnja 2026. dopis s dodatnim informacijama o zahtjevu.
- (3) Planiranom primjenom snižene stope poreza Njemačka želi i dalje promicati upotrebu električne energije s kopna. Upotreba takve električne energije smatra se načinom zadovoljavanja potrebe za električnom energijom plovila na vezu u luci koji je za okoliš manje štetan od upotrebe pogonskih goriva na tim plovilima.
- (4) Upotrebom električne energije s kopna izbjegavaju se emisije onečišćujućih tvari u zraku koje proizlaze iz upotrebe pogonskih goriva na plovilima na vezu u luci te se lokalno poboljšava kvaliteta zraka na lučkim područjima. Nadalje, pod posebnim strukturnim uvjetima proizvodnje energije u Njemačkoj očekuje se da će se upotrebom električne energije s kopna umjesto električne energije proizvedene upotrebom pogonskih goriva smanjiti emisije CO₂, druge onečišćujuće tvari u zraku, ali i buka.

²² SL L 283, 31.10.2003., str. 51., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

²³ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1436 od 7. listopada 2020. o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ (SL L 331, 12.10.2020., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) u vezi s Ispravkom Provedbene odluke Vijeća (EU) 2020/1436 od 12. listopada 2020. o ovlašćivanju Njemačke da na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci primjenjuje sniženu stopu poreza u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ (SL L 342, 16.10.2020., str. 31., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj).

Stoga se očekuje da će daljnja primjena snižene stope poreza na električnu energiju s kopna doprinijeti ciljevima politika Unije u području okoliša, zdravlja i klime.

- (5) Dopuštanje Njemačkoj da primjenjuje sniženu stopu poreza na električnu energiju s kopna ne prelazi okvire onoga što je potrebno za povećanje upotrebe takve električne energije jer će proizvodnja električne energije na plovilima i dalje biti konkurentnija alternativa u većini slučajeva. Zbog istog razloga i zbog trenutačno relativno niskog stupnja prodora relevantne tehnologije na tržište nije vjerojatno da će primjena te snižene stope poreza izazvati znatno narušavanje tržišnog natjecanja tijekom razdoblja primjene te stoga neće negativno utjecati na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
 - (6) U skladu s člankom 19. stavkom 2. Direktive 2003/96/EZ svako ovlaštenje odobreno prema članku 19. stavku 1. te direktive treba biti strogo vremenski ograničeno. Kako bi razdoblje valjanosti ovlaštenja bilo dovoljno dugo da se relevantne gospodarske subjekte ne obeshrabri od potrebnih ulaganja, primjereno je izdati ovlaštenje u razdoblju od četiri godine. Međutim, to bi se ovlaštenje trebalo prestati primjenjivati od početka primjene općih odredaba o poreznim pogodnostima za električnu energiju s kopna koje Vijeće donese u skladu s člankom 113. ili drugom relevantnom odredbom Ugovora, ako se takve odredbe počnu primjenjivati tijekom razdoblja ovlaštenja.
 - (7) Radi pravne sigurnosti za lučke operatere i brodare te kako bi se izbjeglo moguće povećanje administrativnog opterećenja za distributere i preprodavače električne energije zbog promjena stope poreza za električnu energiju s kopna, Njemačkoj bi trebalo omogućiti nastavak primjene snižene stope poreza na električnu energiju s kopna bez prekida. Zatraženo ovlaštenje trebalo bi stoga izdati s učinkom od 1. siječnja 2026. kako bi se bez prekida nastavilo na prethodno uređenje na temelju Provedbene odluke (EU) 2020/1436.
 - (8) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje primjena pravila Unije o državnim potporama,
- DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Njemačku se ovlašćuje za primjenu snižene stope poreza na električnu energiju koja se izravno dostavlja plovilima na vezu u luci, osim privatnim plovilima za rekreaciju („električna energija s kopna”), uz uvjet poštovanja najnižih razina oporezivanja iz članka 10. Direktive 2003/96/EZ.

Članak 2.

Ova Odluka primjenjuje se od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029.

Međutim, ako Vijeće, postupajući na temelju članka 113. ili neke druge relevantne odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije, donese opće odredbe o poreznim pogodnostima za električnu energiju s kopna, koje se počnu primjenjivati tijekom razdoblja utvrđenog u prvom stavku ovog članka, ova Odluka prestaje se primjenjivati kad te opće odredbe postanu primjenjive.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Saveznoj Republici Njemačkoj.
Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*